

Ystadegau a Chanlyniadau: Adroddiad ar Geisiadau a Gwobrau'r DU ar gyfer Achrediad Gwasanaeth Archifau (Mehefin 2023 - Mai 2024)

Mae'r adroddiad hwn yn cynnig trosolwg o sut mae'r Achrediad Gwasanaethau Archifau yn dod yn ei flaen ledled y DU ers ei lansio ym mis Mehefin 2013, gan ganolbwyntio'n benodol ar y cyfnod rhwng Mehefin 2023 a Mai 2024. Mae hefyd yn amlinellu sut mae gwasanaethau archifau ymgeiswyr wedi cyflawni yn erbyn y safon ar lefel modiwl ac ar lefel gofyniad o fewn y fframwaith asesu.

Mae'r adroddiad yn rhoi'r wybodaeth ganlynol:

- 1) Ceisiadau am Achrediad Gwasanaeth Archifau
 - Cyfanswm nifer y ceisiadau
 - Nifer y ceisiadau cyntaf gan wasanaethau heb eu hachredu
 - Nifer yr ail geisiadau gan wasanaethau heb eu hachredu
- 2) Ceisiadau ar gyfer Cam Adolygu Achrediad Gwasanaethau Archifau
- 3) Ceisiadau yn ôl y math o wasanaeth archifau
- 4) Ymweliadau dilysu gan gyrff asesu
- 5) Dyfarnwyd Achrediad Gwasanaeth Archifau i wasanaethau archifau
- 6) Dileu Achrediad Gwasanaeth Archifau
- 7) Cyflawniad ar lefel modiwl
- 8) Cyflawniad ar lefel gofyniad
- 9) Cam Adolygu: Newidiadau i asesiadau, modiwlau a gofynion cyffredinol
- 10) Cam Adolygu: Camau Gweithredu Gofynnol a Gwella Newydd
- 11) Adolygiad Statws Dros Dro

Mae'r adroddiad yn seiliedig ar gyfanswm y ceisiadau a adolygwyd ar gyfer Achrediad Gwasanaeth Archifau gan Banel Achredu Gwasanaethau Archifau. Mae unrhyw geisiadau y gohiriwyd eu hadolygiad gan Banel yn cael eu cynnwys yn Adrannau 1-3 yr adroddiad yn unig (Ceisiadau am Achrediad Gwasanaeth Archifau a'r math o am wasanaethau archifau ymgeisiol), gan nad oes canlyniad nac asesiad wedi'u cadarnhau gan y ceisiadau hyn.

1) Nifer y ceisiadau am Achrediad Gwasanaeth Archifau a adolygwyd gan Baneli Achredu Gwasanaethau Archifau (saith mlynedd)

Cyfanswm nifer y ceisiadau

Cyfanswm	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Lloegr								
Gogledd Iwerddon	24	52	30	15	11	17	20	31
Yr Alban	1	2	0	0	0	0	0	0
Cymru	0	0	1	2	0	1	4	3
Cyfanswm	4	4	0	0	0	3	5	4
	29	58	31	17	11	21	29	38

Ceisiadau tro cyntaf gan wasanaethau archif heb eu hachredu

Cyfanswm y ceisiadau cyntaf	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Lloegr	24	52	30	12	5	6	4	8
Gogledd Iwerddon	1	2	0	0	0	0	0	0
Yr Alban	0	0	1	2	0	1	0	0
Cymru	4	4	0	0	0	0	2	1
Cyfanswm	29	58	31	14	5	7	6	9

Ceisiadau eildro gan wasanaethau archifau achrededig

Cyfanswm yr ail geisiadau	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Lloegr	N/A	N/A	N/A	3	6	11	16	29
Gogledd Iwerddon	N/A	N/A	N/A	0	0	0	0	0

Yr Alban	N/A	N/A	N/A	0	0	0	4	3
Cymru	N/A	N/A	N/A	0	0	3	3	3
Cyfanswm	N/A	N/A	N/A	3	6	14	23	29

Ers lansio Achrediad Gwasanaethau Archifau ym mis Mehefin 2013, mae 282 o wasanaethau archifau wedi cwblhau cais am Achrediad Gwasanaethau Archifau ledled y DU. Mae'r ffigur hwn yn cynnwys gwasanaethau archifau a allai fod wedi gwneud cais aflwyddiannus cyntaf ond a achredwyd wedyn. O'r 207 o ymgeiswyr, roedd 75 yn gwneud cais am ddyfarniad cychwynnol ac roedd 46 yn wasanaethau archifau achrededig yn gwneud ail gais i gadw statws achrededig ar ôl y dyfarniad chwe blynedd cychwynnol.

Mae nifer y ceisiadau newydd wedi parhau i ostwng ers uchafbwynt y cyflwyniad cychwynnol yn 2017/2018 gan fod y gwasanaethau archif hynny a nodwyd fel grwpiau ymgeiswyr â blaenoriaeth yng Nghymru a Lloegr (Lleoedd Adneuo) wedi gwneud cais i raddau helaeth am achrediad. Mae'n werth nodi hefyd bod y garfan gyntaf o wasanaethau archifau achrededig wedi gwneud eu hail gais am Achrediad Gwasanaeth Archifau yn 2019/2020 yn unol ag amserlen geisiadau y cytunwyd arni. Mae nifer y gwasanaethau archifau sy'n gwneud eu hail gais wedi cynyddu eto ac mae hyn yn adlewyrchu'r broses gychwynnol o gyflwyno'r rhaglen wrth iddi gyflymu.

Yn ystod 2020/2021 a 2021/2022, effeithiwyd ar y rhaglen gan bandemig COVID-19 a chyfyngiadau cenedlaethol cysylltiedig. Yn dilyn penderfyniad gan y Pwyllgor Achredu Gwasanaethau Archifau ym mis Mai 2020, cafodd ceisiadau newydd eu hatal. Ym mis Tachwedd 2020, cytunodd y Pwyllgor Achredu y dylai cyrff aseswyr gwledydd unigol fynd i'r afael ag unrhyw geisiadau newydd, neu asesu unrhyw geisiadau sydd wedi'u gohirio, yn unol â'u hadnoddau ac unrhyw rai o'r cyfyngiadau 4 sydd ar waith. Mae nifer yr ymgeiswyr newydd yn cynyddu'n raddol gan adlewyrchu'r dychweliad i fusnes fel arfer yn dilyn pandemig COVID-19.

2) Ceisiadau ar gyfer Cam Adolygu Achrediad Gwasanaethau Archifau

Mae'r Cam Adolygu yn 'gofrestriad' ar gyfer gwasanaethau archifau dair blynedd ar ôl dyfarnu achrediad cychwynnol. Mae gwasanaethau archifau yn adrodd i'w cyrff asesu cenedl gartref ar unrhyw newidiadau ers dyfarnu'r Achrediad, er enghraifft newidiadau mewn adnoddau, strwythur, adeiladau neu bolisiau a chynlluniau newydd neu ddiwygiedig sy'n ymwneud â chasgliadau a mynediad. Gwneir ceisiadau Cam Adolygu o fewn amserlen y cytunwyd arni gyda'r corff aseswyr.

Ceisiadau Cam Adolygu	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Lloegr	7	9	11	19	22	28	26	20
Gogledd Iwerddon	0	0	0	0	0	0	0	0
Yr Alban	0	2	3	0	1	0	2	1
Cymru	0	4	1	4	1	2	0	0
Cyfanswm	7	15	15	23	24	30	28	21

Fel y nodwyd uchod, bu rhywfaint o oedi gyda cheisiadau'r Cam Adolygu oherwydd pandemig COVID-19 ond er gwaethaf hyn mae nifer a phatrwm ceisiadau'r Cam Adolygu yn parhau i adlewyrchu tuedd cyflwyniad cychwynol y rhaglen.

3) Ceisiadau yn ôl y math o wasanaeth archifau Mae'r Achrediad

Gwasanaeth Archifau yn defnyddio natur ddringadwy i nodi'r mathau o wasanaethau archifau sy'n gwneud cais am achrediad ac i amlinellu'r disgwyliadau ar gyfer gwahanol fathau a meintiau o wasanaeth archifau. Rydyn ni'n rhannu'r dadansoddiad o fathau o wasanaethau archifau yn ôl y raddfa honno yma. Mae'r rhain yn cynnwys ceisiadau am y tro cyntaf a cheisiadau am yr eildro gan wasanaethau archifau achrededig.

	Cyfanswm	2013-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Lloegr											
Awdurdod Lleol Math 1	6	0	0	1	3	0	2	0	1	1	0
Awdurdod Lleol Math 2	87	11	9	13	21	23	5	5	8	7	14
Sector Cyhoeddus Arall Math 1	5	1	0	0	1	0	3	0	1	0	3
Sector Cyhoeddus Arall Math 2	45	4	2	7	20	2	6	4	5	7	5
Sector preifat a	4	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0

thrydydd sector Math 1											
Sector preifat a thrydydd sector Math 2	7	2	2	1	0	1	1	0	1	3	3
Sector preifat a thrydydd sector Math 3	18	3	1	1	6	3	2	2	0	1	5
Cenedlaethol		1							1	0	

	Cyfanswm	2013 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022 - 2023	2023 - 2024
Gogledd Iwerddon											
Awdurdod Lleol Math 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Awdurdod Lleol Math 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sector Cyhoeddus Arall Math 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sector Cyhoeddus Arall Math 2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Sector preifat a thrydydd sector Math 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Sector preifat a thrydydd sector Math 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sector preifat a thrydydd sector Math 3	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

	Cyfanswm	2013 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022 - 2023	2023 - 2024
Yr Alban											
Awdurdod Lleol Math 1	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Awdurdod Lleol Math 2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Sector Cyhoeddus Arall Math 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sector Cyhoeddus Arall Math 2	5	1	1	0	0	0	2	0	0	3	0
Sector preifat a thrydydd sector Math 1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Sector preifat a thrydydd sector Math 2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Sector preifat a thrydydd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

sector Math 3											
	0	1	0	0	0	0	0	0	0		

	Cyfansw m	2013 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022 - 2023	2023 - 2024
Cymru											
Awdurdo d Lleol Math 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Awdurdo d Lleol Math 2	9	2	2	2	3	0	0	0	1	2	3
Sector Cyhoedd us Arall Math 1	2	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Sector Cyhoedd us Arall Math 2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	1
Sector preifat a thrydydd sector Math 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sector preifat a thrydydd sector Math 2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Sector preifat a thrydydd sector Math 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	1	0	0	0	0	0	1		

Yn 2023/2024, gwasanaethau archifau achrededig oedd yn bennaf cyfrifol o hyd am wneud eu hail gais am achrediad – 29 allan o 38 o wasanaethau archifau. Roedd bron pob un o'r gwasanaethau hyn yn perthyn i'r grŵp Awdurdod Lleol a Math 2 a'r Sector Cyhoeddus Math 2

ac mae'n adlewyrchu'r broses gychwynnol o achredu lle'r oedd carfannau ymgeisio yn cael eu dominyddu gan fwyaf yn ôl Awdurdod Lleol Math 2.

O ran ceisiadau newydd neu am y tro cyntaf am achredu, yn ystod 2023/2024 derbyniwyd ceisiadau gan ystod eang o wasanaethau archifau, yn enwedig gwasanaethau archifau llai, cyhoeddus a phreifat, gan gynnwys gwasanaethau archifau mewn amgueddfeydd, ystorfeydd arbenigol bach, gwasanaeth archifau busnesau bach, gwasanaethau archifau brifysgolion a'r gwasanaeth archif digidol yn unig cyntaf. Mae hyn yn adlewyrchu symud i ffwrdd o'r broses gychwynnol o gyflwyno achrediad lle roedd gwasanaethau Math 2 yr Awdurdod Lleol yn dominyddu ceisiadau fel y nodwyd uchod.

4) Nifer yr ymweliadau dilysu a gynhaliwyd gan gyrff asesu'r gwledydd cartref

Wrth asesu cais am Achrediad Gwasanaeth Archifau, gall gyrff asesu hefyd ymweld â gwasanaeth archifau ymgeisiol. Mae hyn yn gyfle i'r aseswr ddilysu elfennau o'r cais, adolygu unrhyw ddogfennaeth nad yw'n addas i'w chyflwyno fel rhan o'r cais, a hefyd i weld y safle. Cyrff aseswyr y wlad gartref yw fel a ganlyn: • Yr Archifau Cenedlaethol (TNA) ar gyfer Lloegr • Swyddfa Cofnodion Cyhoeddus Gogledd Iwerddon (PRONI) ar gyfer Gogledd Iwerddon • Cofnodion Cenedlaethol yr Alban (NRS) a Chyngor Archifau'r Alban (SCA) ar gyfer yr Alban • Is-adran Diwylliant Llywodraeth Cymru (LIC), ar gyfer Cymru

Ymweliadau Dilysu Safle ar gyfer ceisiadau am Achrediad Gwasanaeth Archifau gan wasanaethau archifau heb eu hachredu.

Ymweliad au dilysu	2013/2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	
Lloegr (Archifau Cenedlaethol)	93%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	1	19 %	100 %	100 %
Gogledd Iwerddon (PRONI)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	100%	100%	n/a	n/a	N/A	N/A
Yr Alban (NRS/SCA)	100%	100%	100%	100%	100%	n/a	100%	n/a	n/a	N/A	n/A

Cymru (Llywodraeth Cymru)	100%	100%	100%	100%	100%	n/a	100%	n/a	n/a	100%	100%
---------------------------	------	------	------	------	------	-----	------	-----	-----	------	------

Ymweliadau dilysu ar gyfer achrediadau eildro

	2022-2023	2023-2024
Lloegr (Archifau Cenedlaethol)	100%	100%
Gogledd Iwerddon (PRONI)	N/A	n/A
Yr Alban (NRS/SCA)	75 %	100%
Cymru (Llywodraeth Cymru)	66 %	100%

Mae'r ffigurau hyn yn cynnwys ymweliadau dilysu ar y safle ac yn rhithwir (cyfarfodydd tîm) er mai dim ond mewn nifer fach o achosion y cynhaliwyd ymweliadau rhithwir, wrth i aseswyr ddychwelyd i ymweliadau ar y safle yn dilyn pandemig COVID 19

Yn Lloegr, y polisi yw ymweld ag o leiaf 25% o wasanaethau archifau ymgeisiol ym mhob rownd, mae'r Archifau Gwladol wedi sicrhau 100% o ymweliadau gan y tîm asesu â gwasanaethau ymgeisiol newydd. Yn yr un modd yng Nghymru, llwyddodd Llywodraeth Cymru i sicrhau 100% o ymweliadau gan y tîm asesu â gwasanaethau ymgeisiol newydd.

Ymweliadau dilysu ar gyfer ceisiadau Cam Adolygu ar gyfer Achrediad Gwasanaeth Archifau

Ymweliadau dilysu	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023 Ymweliad safle	2022-2023 Ymweliad rhithwir	2022-2023 Ymweliad safle
Lloegr	25%	n/a	n/a	23 %	23 %	66%
Gogledd Iwerddon	n/a	n/a	n/a	N/A	N/A	N/A
Yr Alban	n/a	n/a	n/a	0	50%	100%
Cymru	0%	n/a	n/a	N/A	N/A	N/A

Gwneir ymweliadau dilysu amlaf yn y Cam Adolygu mewn achosion lle na ymwelwyd â holl safleoedd gwasanaeth archifau yn ystod yr asesiad cychwynnol ar gyfer y dyfarniad neu lle bu

newid sylweddol i eiddo. Mae'r canran uchel o ymweliadau yn Lloegr yn adlewyrchu'n rhannol y gwasanaethau hynny a achredwyd yn ystod cyfyngiadau pandemig COVID-19 pan na wnaed ymweliadau ar y safle ond yn ddigon hysbys am y gwasanaeth i ddyfarnu achrediad.

5) Nifer y gwasanaethau archifau y dyfarnwyd statws achrededig iddynt

Mae'r Panel Achredu Gwasanaethau Archifau yn cymeradwyo dyfarnu Achrediad Gwasanaeth Archifau. Mae tri chanlyniad posibl: • Achrededig: Mae'r gwasanaeth archifau wedi dangos ei fod yn cyrraedd y safon • Achrededig Dros Dro: Mae'r gwasanaeth archifau yn agos at fodloni gofynion y safon. Rhoddir Achrediad Dros Dro am hyd at ddwy flynedd fel y gellir mynd i'r afael ag un neu ddau o feysydd datblygu arwyddocaol. • Heb ei Achredu: Mae angen datblygu'r gwasanaeth archifau mewn meysydd sylweddol i gyrraedd y safon.

2023-2024	Achrediad Llawn	Achrediad Dros Dro	Heb ei achredu
Lloegr	27	4	0
Gogledd Iwerddon	0	0	0
Yr Alban	3	0	0
Cymru	3	1	0
	33	5	0

Cyfanswm y gwasanaethau archif achrededig cyntaf

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Lloegr	12	8	14	23	46	24	12	0	4	3	8
Gogledd Iwerddon	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Yr Alban	1	2	2	1	2	0	2	0	1	0	0
Cymru	1	2	3	3	4	0	0	0	0	1	1
Cyfanswm	14	12	19	27	52	25	14	5	5	4	9

Cyfanswm y gwasanaethau ail archif achrededig	2013 - 2014	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022 - 2023	2023 - 2024
Lloegr	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	3	6	11	16	23
Gogledd Iwerddon	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	0	0	0
Yr Alban	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	0	4	3
Cymru	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	3	3	3
Cyfanswm	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	3	6	14	23	29

Yn ystod 2023/2024, dyfarnwyd achrediad llawn i 33 o wasanaethau archifau gan y Panel Achredu Gwasanaethau Archifau a dyfarnwyd achrediad dros dro i bump gwasanaeth archifau. O'r gwasanaethau hynny y dyfarnwyd achrediad llawn iddynt, roedd wyth yn ddyfarniadau cychwynnol.

6) Dileu Achrediad Gwasanaeth Archifau

Gellir tynnu dyfarniad Achrediad Gwasanaeth Archifau yn ôl oddi ar wasanaeth archifau achrededig o dan amgylchiadau eithriadol. Mae'r rhain yn cynnwys y canlynol: • Lle nad yw gwasanaeth archifau bellach yn bodloni'r meini prawf cymhwysedd • Lle nad yw'r gwasanaeth archifau bellach yn bodloni'r safon • Peidio â chymryd rhan mewn adroddiadau rheolaidd ar gyfer Achrediad Gwasanaethau Archifau • Diddymu'r Achrediad Gwasanaeth Archifau yn anarferol gan y Pwyllgor

Dileu achrediad	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Lloegr	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gogledd Iwerddon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yr Alban	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Cymru	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Ni chafodd Achrediad Gwasanaeth Archifau ei dynnu'n ôl o unrhyw wasanaeth archifau eleni.

7) Cyflawniad ar lefel modiwl Achrediad Gwasanaeth Archifau

Mae pob cais yn cael asesiad cyffredinol ar gyfer pob un o'r tri modiwl o fewn y safon Achredu, yn ogystal ag asesiad manwl yn erbyn pob gofyniad neu is-ofyniad. Mae 'Ni chyflawnwyd' mewn unrhyw fodiwl yn gwneud Achrediad yn amhosibl i'w ddyfarnu.

Mehefin 2023 i Mai 2024	Cyflawnwyd	Cyflawnwyd yn Rhannol	Ni chyflawnwyd
Iechyd Sefydliadol	36	2	0
Casgliadau	34	4	0
Rhanddeiliaid a'u profiadau	36	2	0

Cyrhaeddodd 36 o'r gwasanaethau archifau ymgeiswyr y safon gyffredinol ar gyfer Iechyd Sefydliadol a cyrhaeddodd dau ymgeisydd â bodloni'r modiwl hwn yn rhannol.

Cyrhaeddodd 34 o wasanaethau archifau ymgeiswyr y modiwl Casgliadau yn gyffredinol ac aseswyd bod pedwar gwasanaeth archif yn cwrdd yn rhannol â'r modiwl hwn. Dyma'r modiwl lle y perfformiodd gwasanaethau archifau ymgeiswyr waethaf eleni.

Cyrhaeddodd 36 o wasanaethau archifau ymgeiswyr y modiwl Rhanddeiliaid a'u Profiadau. yn gyffredinol ac aseswyd bod dau wasanaeth archif yn cwrdd yn rhannol â'r modiwl hwn.

Mae'r tabl isod yn dangos y meysydd hynny lle perfformiodd gwasanaeth archifau ymgeiswyr yn gryf ac yn llai cryf yn erbyn y safon ers lansio'r Achrediad Gwasanaethau Archifau yn 2013.

2013 i fis Mai 2024	Cyflawnwyd	Cyflawnwyd yn Rhannol	Ni chyflawnwyd
Iechyd Sefydliadol	246	23	1
Casgliadau	215	31	8
Rhanddeiliaid a'u profiadau	257	18	1

8) Cyflawniad ar lefel gofyniad Achrediad Gwasanaeth Archifau

Mae pob cais hefyd yn cael asesiad penodol yn erbyn pob gofyniad neu is-ofyniad o'r safon. Mae hyn yn caniatáu dadansoddiad manylach o sut mae gwasanaeth archifau yn perfformio yn erbyn pob elfen o'r safon.

a) Gofynion ar gyfer Modiwl: Iechyd Sefydliadol

Mae Iechyd Sefydliadol yn asesu'r meysydd hynny sy'n sail i gaffael, cadwraeth a hygyrchedd hirdymor casgliadau archif.

	Cyflawnwyd	Cyflawnwyd yn Rhannol	Ni chyflawnwyd
1.1 Datganiad Cenhadaeth	37	1	0
1.2 Llywodraethu	37	1	0
1.3 Blaengynllunio	31	7	0
1.4 Adnoddau: Safleoedd	27	11	0
1.5 Adnoddau: Cyllid	37	1	0
1.6 Adnoddau: Gweithlu	31	3	0

Yn y modiwl hwn, 1.4 Adeiladau yw'r maes gwannaf o hyd. Lle nad oedd gwasanaethau archifau'n bodloni'r gofyniad hwn yn llawn roedd hyn oherwydd diffyg digon o le diogel ar gyfer storio casgliadau, naill ai analog neu ddigidol, ac mewn rhai achosion diffyg staff priodol neu ofod cyhoeddus hefyd. Fodd bynnag, mae gwasanaethau archifau wedi perfformio'n llai boddhaol yn erbyn gofyniad 1.3 yn ystod 2023/2024 nag mewn blynyddoedd blaenorol ac mewn rhai achosion mae cynllunio ymlaen wedi bod yn absennol ers pandemig COVID 19. Yn yr un modd, mae gofyniad 1.6 yn faes o bryder cynyddol o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol.

b) Gofynion ar gyfer Modiwl: Casgliadau

Mae'r modiwl Casgliadau yn archwilio gallu gwasanaeth archifau i ddatblygu, cynnal gwybodaeth a gofalu am ei gasgliadau.

	Cyflawnwyd	Cyflawnwyd yn Rhannol	Ni chyflawnwyd
2.1 Rheoli Casgliadau	38	0	0

2.2.1 Polisi Datblygu Casgliadau	31	7	0
2.2.2 Cynllun Datblygu Casgliadau	32	6	0
2.3.1 Polisi Gwybodaeth Casgliadau	35	3	0
2.3.2 Cynllun Gwybodaeth Casgliadau	24	14	0
2.3.3 Gweithdrefnau Gwybodaeth Casgliadau	34	4	0
2.4.1 Polisi Gofal Casgliadau	31	7	0
2.4.2 Cynllun Gofal Casgliadau	32	6	0
2.4.3 Gweithdrefnau Gofalu Casgliadau	20	17	1
2.4.4 Cynllun a Gweithdrefnau Adfer ar ôl Trychineb	32	6	0

Yn y modiwl hwn, gwnaeth ymgeiswyr y perfformiad lleiaf yn gyffredinol yn erbyn Gweithdrefnau Gofal Casgliadau (2.4.3). Yma, aseswyd bod 45% o wasanaethau ymgeiswyr yn bodloni'r gofyniad hwn yn rhannol. Mae hyn yn amlygu'n benodol yr achosion hynny lle mae amodau storio gwael ond lle mae gwasanaethau archifau yn rheoli risg yn llwyddiannus (2.4.3) a'r achosion hynny lle roedd angen gwella rheolaeth risg o amgylch cadwraeth ddigidol ond roedd storio ar gyfer casgliadau analog yn cael ei reoli'n dda. Mae'n debyg bod un gwasanaeth wedi'i asesu fel un nad oedd yn bodloni'r gofyniad hwn.

Aseswyd bod 37% o wasanaeth archifau ymgeisiol yn cwrdd yn rhannol â'r gofyniad 2.3.2 Cynllunio Gwybodaeth Casgliadau yn adlewyrchu ôl-groniadau catalogio mawr.

c) Gofynion y Modiwl: Rhanddeiliaid a'u profiadau

Mae'r modiwl hwn yn gwirio gallu gwasanaeth archifau i ddarparu a datblygu mynediad i'w gasgliadau, mewn ymateb i anghenion ei gymuned.

	Cyflawnwyd	Cyflawnwyd yn Rhannol	Ni chyflawnwyd
3.1 Polisi Mynediad	35	3	0
3.2.1 Deall a Dadansoddi Cynulleidfaoedd	33	5	0
3.2.2 Cynllunio ar gyfer Mynediad	32	6	0
3.3.1 Gwybodaeth am Fynediad	37	1	0
3.3.2 Gweithdrefnau ar gyfer mynediad defnyddwyr	37	1	0
3.3.3 Amrywiaeth o ddulliau mynediad	37	1	0

Mae gwasanaethau archifau yn parhau i berfformio cryfaf yn y modiwl hwn yn gyffredinol ac yn arbennig yn erbyn gofynion 3.1 Polisi Mynediad, 3.3.2 Gweithdrefnau ar gyfer mynediad defnyddwyr a 3.3.3 Amrywiaeth o ddulliau mynediad ar gael. Roedd gwasanaethau archifau ymgeisiol yn tueddu i berfformio ychydig yn waeth yn erbyn y gofyniad 3.2.1 Deall a Dadansoddi Cynulleidfaoedd.

9) Cam Adolygu

Fel rhan o gais y Cam Adolygu, mae gwasanaethau archifau achrededig yn adrodd am unrhyw newidiadau i'w gwasanaethau archifau, er enghraifft o ran adnoddau, ailstrwythuro, blaengynllunio, ac unrhyw bolisiau diwygiedig. Mae hyn yn golygu y gall yr asesiad gwreiddiol yn erbyn pob gofyniad newid o bosibl.

Mae'r tablau isod yn dangos lle y gwnaed newidiadau i'r asesiad gwreiddiol yn y Cam Adolygu.

Newidiadau i'r asesiad cyffredinol

2023 i 2024

Cyflawnwyd i dros dro	Dros dro i gyflawnwyd	Dros dro i ni chyflawnwyd	Wedi cyflawni i ni chyflawnwyd
0	1	0	0

Cyflwynodd 20 o wasanaethau archifau gais Cam Adolygu yn foddhaol a chadwodd pob un o'r gwasanaethau archifau hyn eu statws achrededig, gan gynnwys un gwasanaeth sydd wedi symud o dros dro i gyflawnwyd.

Lefel modiwl

2023 i 2024

	Iechyd Sefydliadol	Casgliadau	Rhanddeiliaid a'u Profiadau
Cyfarfod i gyfarfod yn rhannol	0	0	1
Cyflawni'n rhannol i gyflawni	3	3	0
Wedi cyflawni'n rhannol i ni chyflawnwyd	0	0	0

Roedd wyth newid asesu ar lefel modiwl ar draws Iechyd Sefydliadol a Chasgliadau a Rhanddeiliaid a'u Profiadau. Yma, symudodd pedwar gwasanaeth archif o fod yn rhannol gyflawni'r Modiwl Casgliadau i fod yn gwbl gyflawn, tra symudodd dau wasanaeth o gyfarfod yn llawn i gyflawni'n rhannol â'r un modiwl. Symudodd tri gwasanaeth archif o gyfarfod llawn i gyflawni'n rhannol â'r modiwl Rhanddeiliaid a'u Profiadau yn gyffredinol.

Lefel gofyniad

2023 i 2024

Gofyniad	Cyflawni i gyflawni'n rhannol	Cyflawni'n rhannol i gyflawni
1.1	0	0
1.2	1	0
1.3	2	1
1.4	1	3
1.5	1	1
1.6	3	0
2.1	0	0
2.2.1	1	0
2.2.2	4	0
2.3.1	0	0
2.3.2	1	0
2.3.3	0	0
2.4.1	1	0
2.4.2	4	0
2.4.3	3	0
2.4.4	4	0
3.1	0	0
3.2.1	2	0
3.2.2	3	1
3.3.1	1	1
3.3.2	1	1
3.3.3	0	1

Dosbarthwyd y newidiadau yn yr asesiad o'r cyflawni'n rhannol i'r cyflawni ar draws y gofynion ar gyfer pob un o'r tri modiwl gyda'r rhan fwyaf o'r newidiadau wedi'u nodi ar gyfer gofynion 2.2.2, 2.4.2, 2.4.4 ac yn adlewyrchu cynnydd yn y meysydd hyn ers dyfarnu'r achrediad cychwynnol.

Yn yr un modd, roedd newidiadau yn yr asesiad o fod wedi'i gyflawni'n rhannol wedi'u dosbarthu ar draws y gofynion ar gyfer pob un o'r tri modiwl gyda'r rhan fwyaf o'r newidiadau wedi'u nodi ar gyfer gofyniad 1.3, 1.4 ac 2.2.2.

10)Gwelliant Newydd a Chamau Gofynnol yn y Cyfnod Adolygu 2023 i 2024

Mewn rhai achosion, mae gwasanaethau archifau achrededig yn cael gwelliant ychwanegol a chamau gweithredu gofynnol yn y Cam Adolygu gan yr aseswr. Mae'r rhain yn tueddu i fod yn llawer llai nag ar y cam ymgeisio llawn.

Gofyniad	Camau Gwella	Camau Angenrheidiol
1.1	0	0
1.2	0	1
1.3	2	0
1.4	0	2
1.5	0	1
1.6	0	0
2	0	0
2.1	0	0
2.2	0	0
2.2.1	0	0
2.2.2	0	0
2.3	0	0
2.3.1	0	0
2.3.2	1	0
2.3.3	0	0
2.4	0	0
2.4.1	0	0
2.4.2	0	0
2.4.3	0	1
2.4.4	0	0
3.1	0	0
3.2	1	0
3.2.1	0	0
3.2.2	0	0
3.3.1	0	0
3.3.2	0	0
3.3.3	0	0

Mae camau gweithredu gofynnol a gwella newydd yn cael eu dosbarthu ar draws y safon gyfan ar gyfer y flwyddyn 2023/2024, er bod nifer ychydig yn fwy ar gyfer y gofynion hynny yn y modiwl 'Iechyd Sefydliadol'.

11) Adolygiadau Statws Dros Dro

Gellir dyfarnu achrediad dros dro i wasanaethau archifau am hyd at ddwy flynedd naill ai yn dilyn asesiad ar gyfer cais llawn am achrediad neu ar y cam adolygu os teimlir bod maes penodol i'w wella cyn achrediad llawn. Gofynnir i wasanaethau archifau adrodd yn erbyn

gweithredoedd penodol fel rhan o'r adolygiad o'u statws dros dro. Gall y canlyniad fod yn symud i achrediad llawn, cadw statws dros dro tan y cam adolygu neu ddileu achrediad.

2023 i 2024

	Cyfanswm	Dros Dro i Lawn	Cadw Dros Dro	Achrediad wedi'i ddileu
Lloegr	2	1	1	0
Gogledd Iwerddon	0	0	0	00
Yr Alban	0	0	0	0
Cymru	0	0	0	0
Cyfanswm	2	1	1	0

Yn ystod 2023/2024, symudodd un gwasanaeth archifau y dyfarnwyd statws amodol iddo i ddechrau i achrediad llawn